

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมของการดำเนินงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 7,799 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 จำนวน 4,695 ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ 37.58 เป็นผลมาจากการปรับตัวลดลงของยอดขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ i-mobile จากภาวะชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศซึ่งส่งผลโดยตรงต่อตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการแข่งขันในตลาดสมาร์ทโฟนที่สูงขึ้น อีกทั้งการทำ campaign แจกเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ฟรีเพื่อรักษาสถานะลูกค้าของผู้ให้บริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้มีผลกระทบต่อยอดขายในช่วงปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามยอดขายธุรกิจมัลติมีเดียมีรายได้เพิ่มขึ้นจากธุรกิจผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นธุรกิจใหม่ของบริษัท และการจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการ Chelsea Celebration Match ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2558

บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงาน 50 ล้านบาท ลดลง 753 ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ 93.80 จากปี 2557 โดยอัตรากำไรจากการดำเนินงานปรับตัวลดลงร้อยละ 5.83 มาอยู่ที่ร้อยละ 0.64 ในปี 2558 เป็นผลมาจากการปรับตัวลดลงของอัตรากำไรขั้นต้นและการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวมค่าใช้จ่ายอื่นและค่าใช้จ่ายทางการเงินต่อรายได้เมื่อเทียบกับปีก่อน ทั้งนี้บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2558 รวม 37 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 673 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 94.77 อัตรากำไรสุทธิและอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นร้อยละ 0.48 และร้อยละ 1.15 ลดลงร้อยละ 5.21 และร้อยละ 20.78 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน

ผลการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทย่อย

รายได้จากการขายและบริการ และกำไรขั้นต้น

(หน่วย : ล้านบาท)

	โทรศัพท์เคลื่อนที่		มัลติมีเดีย		การให้บริการโทรคมนาคม		รวม	
	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557
รายได้จากการขายและบริการ	6,723	11,321	865	749	142	300	7,730	12,370
รายได้จากค่าสนับสนุนการขาย	28	29	-	-	-	-	28	29
ต้นทุนขาย	(5,426)	(9,038)	(633)	(518)	(124)	(187)	(6,183)	(9,743)
กำไรขั้นต้น	1,325	2,312	232	231	18	113	1,575	2,656
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่น							(1,360)	(1,806)
รายได้อื่น							41	94
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน							(206)	(142)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล							8	(83)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ ควบคุมของบริษัทย่อย							(21)	(9)
กำไรสุทธิ							37	710

สายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและบริการ รวมรายได้ค่าสนับสนุนการขายจากสายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ 6,751 ล้านบาท ปรับตัวลดลงจากปี 2557 จำนวน 4,599 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 40.52 จากการลดลงของยอดขายและราคาขายเฉลี่ยต่อเครื่องของโทรศัพท์เคลื่อนที่ i-mobile โดยสัดส่วนการขายโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนในปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 75 ของยอดขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ i-mobile ทั้งหมด ทั้งนี้บริษัทมีกำไรขั้นต้นลดลง 987 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 42.68 โดยอัตรากำไรขั้นต้นลดลงจากร้อยละ 20.37 เป็น ร้อยละ 19.63 ในปี 2558

สายธุรกิจมัลติมีเดีย

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากสายธุรกิจมัลติมีเดียจำนวน 865 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 จำนวน 116 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.52 ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นธุรกิจใหม่ของบริษัท และรายได้จากการจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการ Chelsea Celebration Match ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2558 ทั้งนี้บริษัทมีกำไรขั้นต้น 232 ล้านบาท และอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 26.77 ลดลงจากร้อยละ 30.82 ในปี 2557 เป็นผลมาจากสัดส่วนรายได้ที่เพิ่มขึ้นของธุรกิจใหม่ซึ่งมีอัตรากำไรขั้นต้นที่ต่ำกว่า

สายธุรกิจการให้บริการโทรคมนาคม

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากสายธุรกิจการให้บริการโทรคมนาคมในปี 2558 จำนวน 142 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 158 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 52.59 จากจำนวนผู้ใช้บริการในระบบเติมเงิน (prepaid subscribers) ที่ลดลง โดยในปี 2558 บริษัทมีกำไรขั้นต้น 18 ล้านบาท ปรับตัวลดลงจากปีก่อนจำนวน 95 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 83.84 และอัตรากำไรขั้นต้นลดลงจากร้อยละ 37.66 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 12.84 ทั้งนี้เป็นผลมาจากการแข่งขันระหว่างผู้ให้บริการโทรคมนาคมในตลาดที่สูงขึ้น รวมถึงการอยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างธุรกิจการให้บริการโทรคมนาคมของบริษัท

รายได้อื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นรวม 41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.52 ของรายได้รวม ลดลงจากปี 2557 จำนวน 53 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 57.03 โดยในปี 2557 บริษัทมีรายได้ชดเชยค่าสินค้าจากผู้ผลิตและกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและค่าใช้จ่ายอื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่นรวม 1,360 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 จำนวน 446 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 24.69 โดยส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของค่าใช้จ่ายทางการตลาด และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการหลังการขายซึ่งเป็นไปตามรายได้ที่ลดลงในปี 2558

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินรวม 206 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 จำนวน 64 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.61 จากเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เพื่อรองรับความต้องการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทที่เพิ่มขึ้น

ภาษีเงินได้

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รวม (8) ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 91 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 109.84 ซึ่งเป็นไปตามการลดลงของกำไรก่อนภาษีของบริษัท อีกทั้งในปี 2558 บริษัทและบริษัทย่อยได้รับผลประโยชน์จากภาษีเงินได้รอดตัดบัญชี

ฐานะทางการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 9,994 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 644 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 6.06 ส่วนใหญ่มาจากการลดลงของสินค้าคงเหลือ โดยบริษัทมียอดการสั่งซื้อสินค้าใหม่ลดลงตามการชะลอตัวของยอดขายของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2558 ทั้งนี้สัดส่วนลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละ 70.70 และ ร้อยละ 8.64 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 1,258 ล้านบาทลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 44 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.38 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.58 ของสินทรัพย์รวม โดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปของอุปกรณ์คิดเป็นร้อยละ 7.81 ของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลงจากร้อยละ 7.93 ในปี 2557 มาเป็นร้อยละ 0.36 ทั้งนี้เป็นผลมาจากกำไรสุทธิที่ลดลงในปี 2558

ลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าสุทธิ 7,066 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2557 จำนวน 1,125 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.94 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าค้างชำระไม่เกิน 12 เดือนของสายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 303 วัน จาก 140 วัน ในปี 2557

บริษัทมีนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้การค้า โดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งอาศัยประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์อายุลูกหนี้ และพิจารณาสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันที่ในงบดุล

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินค้าคงเหลือสุทธิ 863 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 1,653 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 65.68 โดยส่วนใหญ่เป็นการลดลงของสินค้าสำเร็จรูปและวัสดุสิ้นเปลืองของสายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมียอดการสั่งซื้อสินค้าใหม่ลดลงตามการชะลอตัวของยอดขายในปี 2558 อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 78 วัน ในปี 2557 เป็น 99 วัน

สำหรับการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ ล้าสมัย และเคลื่อนไหวซ้ำเป็นไปตามนโยบายของบริษัท ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปี 2557 โดยบริษัทมีการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ ล้าสมัย และเคลื่อนไหวซ้ำในปี 2558 ลดลง 9 ล้านบาท

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจำนวน 327 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 243 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 42.71 โดยส่วนใหญ่เป็นการลดลงของค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ภาษีซื้อรอเรียกคืน และเงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 1,258 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 44 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.38 ส่วนใหญ่เป็นการลดลงของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย

สภาพคล่อง

บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 149 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2557 จำนวน 10 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.95 โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มา และใช้ไปของเงินสด ดังนี้

- เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน 239 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของสินค้าคงเหลือ โดยบริษัทมียอดการสั่งซื้อสินค้าใหม่ลดลงตามการชะลอตัวของยอดขายของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2558
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 88 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนซื้ออุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการขายธุรกิจของบริษัท
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน 160 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการจ่ายเงินปันผลของบริษัทในปี 2558

เมื่อเทียบกับปี 2557 อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทและบริษัทย่อยปรับตัวลดลงเล็กน้อยจาก 1.31 เท่า เป็น 1.30 เท่า ในขณะที่อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วและอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดปรับตัวดีขึ้นจาก 0.87 เท่า เป็น 1.09 เท่า และจาก (0.46) เท่า เป็น 0.03 เท่า ตามลำดับ

แหล่งที่มาของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 3,230 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 190 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5.55 ทั้งนี้เป็นกำไรสุทธิสำหรับปี 2558 จำนวน 37 ล้านบาท และมีการจ่ายเงินปันผลในปี 2558 รวมทั้งสิ้น 198 ล้านบาท

หนี้สินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เท่ากับ 6,764 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 454 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 6.30 ทั้งนี้หนี้สินรวมประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 6,712 ล้านบาท และหนี้สินไม่หมุนเวียน 52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.16 และ 0.52 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของหนี้สินที่สำคัญดังนี้

- เงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน 5,661 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 83.69 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 56.64 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากสิ้นปี 2557 จำนวน 36 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.64
- เจ้าหนี้การค้า และเจ้าหนี้อื่น 977 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.45 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 9.78 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2557 จำนวน 475 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 32.71

จากหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นตามรายละเอียดข้างต้น ส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทลดลงเล็กน้อยจาก 2.11 เท่า เป็น 2.09 เท่าในปี 2558
